
RELEVANTIE EN KWALITEIT

PROGRAMMA
STUURGROEP PUBLIEK
BELANG 2021-2023
Prioriteiten en werkwijze

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

STUURGROEP PUBLIEK BELANG
JANUARI 2021

STUURGROEP PUBLIEK BELANG

Marco van der Vegte (voorzitter) (NBA-bestuur)

Rob Bergmans (Deloitte)

Marc Hogeboom (KPMG)

Peter Hopstaken (Mazars)

Bart Jonker (Grant Thornton)

Agnes Koops (PwC)

Rob Lelieveld (EY)

Roland Ogink (SRA)

Hans Renckens (BDO)

Berry Wammes (NBA-bureau)

De Stuurgroep Publiek Belang is een samenwerkingsverband tussen vertegenwoordigers van vergunninghoudende accountantskantoren en de NBA. De Stuurgroep fungeert onder voorzitterschap van de NBA, en bestaat uit:

- de auditbestuurders van de zes OOB-vergunninghouders
- de auditbestuurder van een niet-OOB vergunninghouder en de vicevoorzitter van de SRA
- voorzitter en directeur van de NBA

INHOUD

DOORGAAN MET VERBETEREN EN VERNIEUWEN.....	4
DE WERKWIJZE.....	5
DE PRIORITEITEN.....	7

I. DOORGAAN MET VERBETEREN EN VERNIEUWEN

“De accountancysector heeft de afgelopen jaren op het gebied van kwaliteit en cultuur goede vooruitgang geboekt, waarbij het publieke belang meer dan ooit centraal is komen te staan in het denken en doen. De meest recente rapportages van de AFM bevestigen deze verandering. Deze positieve ontwikkeling is het resultaat van een kritische wetgever, een scherpe toezichthouder, én een sector die zich daadwerkelijk verder wil verbeteren. Daarnaast hebben de inspanningen van de door de accountancysector ingestelde Monitoring Commissie Accountancy (MCA) en de aanbevelingen van de door minister Hoekstra ingestelde Commissie Toekomst Accountancysector de sector aangezet tot een scherper kwaliteitsbesef. De beroepsorganisatie steunt de maatregelen die minister Hoekstra voorstelt. Tegelijkertijd vindt de beroepsorganisatie het essentieel dat de sector het verbeterproces zelf actief voortzet.”

Dit stelde de NBA op 23 september jl. in een brief aan de Tweede Kamer. De afgelopen maanden heeft de auditsector, georganiseerd via de stuurgroep Publiek Belang, gewerkt aan een nieuwe driejarige verbeteragenda. Daarin zijn vijf prioriteiten benoemd waar de sector zich de komende jaren met voorrang op zal gaan richten.

Het gaat hier niet om een vrijblijvende inspanning. Vertrouwen is de belangrijkste ‘asset’ van het accountantsberoep en de ambitie kan niet anders zijn dan dat de controlekwaliteit onomstreden is en dat het beroep aantoonbaar in het publieke belang handelt.

Bij het programma gaat het niet alleen om de inhoudelijke ‘wat’ vraag maar ook om de ‘hoe’ vraag: hoe geven we uitwerking aan deze vijf prioriteiten, hoe organiseren we de dialoog met onze omgeving en zorgen we voor maatschappelijk draagvlak, en hoe waarborgen we dat de uitkomsten daadwerkelijk zijn wat we beloven.

II. DE WERKWIJZE

De Stuurgroep Publiek Belang heeft daartoe de volgende uitgangspunten opgesteld:

- **We concentreren ons op de meest actuele en urgente maatschappelijke thema's** en volgen daarbij in hoofdlijnen de agenda zoals die mede door de kwartiermakers wordt aangegeven. Centraal staat hier het vergroten van de relevantie van het auditberoep. Dit betekent dat we ons op de volgende drie projecten concentreren:
 1. Fraude
 2. Continuïteit
 3. Vernieuwing van de audit
- **Daarnaast werken we verder aan de kwaliteitsverbetering van de audit.** Dit doen we met de volgende projecten:
 4. Transparantie en verantwoording
 5. Kwaliteitsgerichte cultuur
- **We betrekken externe stakeholders nauwer en meer zichtbaar bij het opstellen en uitvoeren van de agenda**

De commissie Beursgenoteerde OOB-organisaties (BOC) zal worden omgevormd tot een stakeholderplatform, dat de rol van 'challenger' zal vervullen. In de BOC, die zal worden herdoopt in het Stakeholdersforum Audit, zijn momenteel al een aantal belangrijke marktpartijen vertegenwoordigd (VEUIO, VNO, VEB, Eumedion, VBDO). Een oriëntatie op verbreding, onder andere naar het niet-OOB segment, vindt plaats.

De Stuurgroep Publiek Belang zal haar voorstellen toetsen bij het Stakeholdersforum alvorens over te gaan tot publicatie. Bij publicatie wordt aangegeven hoe het eventuele commentaar is verwerkt. Daarnaast zullen stakeholders meer direct worden betrokken bij de uitwerking en uitvoering van projecten, als lid van projectgroepen of via het inrichten van een klankbordfunctie.

Tenslotte is er periodiek overleg met belanghebbende partijen zoals de AFM, de wetgever en de kwartiermakers om de voortgang te bespreken en te waarborgen dat de doelstellingen van sector, toezichthouder en wetgever zoveel mogelijk synchroon lopen.

- **Gerichte aandacht voor het niet-OOB segment**

We splitsen het verbeterprogramma in een OOB- en een nOOB-agenda. Er zijn zes OOB accountantsorganisaties en ongeveer 270 niet-OOB-vergunninghouders die wettelijke controles uitvoeren. Omdat we aan de laatste categorie bijzondere aandacht willen besteden richten we een Platform nOOB op. Het Platform nOOB, onder voorzitterschap van Roland Ogink (SRA) en Bart Jonker (GT), zal een passende agenda en samenstelling kennen. Op de agenda voor het komend jaar staan, naast de eerder genoemde vijf projecten, specifieke nOOB thema's zoals de overheveling van het directe toezicht naar AFM en de voorwaarden voor verdere kwaliteitsverbetering (instelling RvC's, vliegrencriterium).

- **We werken conform Plan – Do – Check – Act (PDCA) model**

Dat betekent dat we per project vooraf duidelijke doelen stellen, een strakke planning hanteren, de realisatie en effecten meten en evalueren, en op basis daarvan bijstellen. Dit document bevat de prioriteiten en projecten, de komende 2 maanden werken we aan projectdefinities (welk probleem pakken we aan, wat zijn de doelstellingen en te behalen resultaten). Op basis hiervan worden werkplannen opgesteld die we periodiek evalueren en actualiseren.

- **We maken de werkwijze van de Stuurgroep Publiek Belang beter zichtbaar en transparant**

We publiceren het werkplan en de besluiten van de Stuurgroep en rapporteren periodiek over de voortgang.

DE PRIORITEITEN

1. FRAUDE

Fraude, corruptie, witwassen veroorzaken grote maatschappelijke schade. Door hun werk in de haarvaten van economie, binnen organisaties en bedrijven, vervullen accountants een sleutelrol in de bestrijding ervan. De rol van de accountant is niet altijd even duidelijk of zichtbaar, daarnaast stelt het maatschappelijk verkeer regelmatig de vraag of de accountant wel ten volle zijn of haar verantwoordelijkheid heeft genomen.

Het project Fraude kent de volgende doelstellingen:

- Verbeteren fraudedetectie, -preventie en -rapportage door accountant
- Ontwikkelen en verbeteren van instrumentarium voor accountants
- Mobiliseren/activeren van betrokken accountants door de vorming van een community Financiële Veiligheid
- Versterken van de verantwoordingsketen
- Versterken van de samenwerking met opsporingsinstanties

De prioriteiten voor 2021 zijn:

- Verplichte melding van fraudewerkzaamheden in de controleverklaring (pilot in 2021 en invoering in 2022)
- Inrichting expertpanel voor casuïstiek
- Een fraudeprotocol voor bedrijven en organisaties (in aanvulling op het reeds bestaande fraudeprotocol voor accountants)
- Onderzoek naar competentieniveau accountants (nulmeting)

De projectgroep zal externe stakeholders betrekken bij agendering en uitwerking en waar nodig deskundigheid van buiten benutten.

Verantwoordelijk lid Stuurgroep: Rob Bergmans

2. CONTINUÏTEIT

Faillissementen veroorzaken grote maatschappelijke schade. Het is belangrijk dat in de keten alle betrokkenen (onderneming, interne toezichthouders en externe accountants) hun verantwoordelijkheid nemen en daarover rapporteren. De wijze waarop het thema continuïteit momenteel aan de orde komt in de controleverklaring van de accountant op basis van de controle van jaarrekeningen en bestuursverslagen, wordt door veel gebruikers als onvoldoende ervaren. Verder wordt er getwijfeld aan de aard en kwaliteit van de door de accountants uitgevoerde werkzaamheden gebaseerd op faillissementen zonder voorafgaande waarschuwing door de accountant. Tenslotte zien we, mede door de grote invloed van innovatie en digitalisering en aangewoekerd door de pandemie, een verhoogd risico op disruptie van sectoren of individuele ondernemingen.

Het doel is:

- Inventariseren van verwachtingen van stakeholders, op basis hiervan overeenstemming creëren over de rol van de accountant en waar nodig rolduidelijkheid creëren voor overige betrokkenen, ter verdere versterking van de financiële keten;
- Ontwikkelen en verbeteren van instrumentarium voor accountants;
- Duidelijk te maken hoe de controles anders ingevuld kunnen worden, door middel van andere werkzaamheden, omgevingsverkenningen en door toepassing van data en innovatie;

Belangrijke prioriteiten voor 2021 zijn:

- Verplichte melding van de verrichte werkzaamheden in het kader van continuïteit in de controleverklaring (pilot in 2021 en invoering in 2022)
- Een continuïteitsprotocol waarbij aandacht wordt besteed aan de hele keten
- Opvolging geven aan de aanbevelingen uit eerdere papers ('Zekerheid in de economie van morgen' en 'Relevanter, niet riskanter')

De projectgroep zal externe stakeholders betrekken bij agendering en uitwerking en waar nodig denkracht van buiten inzetten.

Verantwoordelijk lid Stuurgroep: Rob Lelieveld

3. VERNIEUWING AUDIT

Met dit project willen we een aantal fundamentele principes ter discussie te stellen en verkennen of we zo kunnen komen tot een verdere innovatie van beroep en bestel. We betrekken daarbij de aanbevelingen van de diverse commissies in Nederland en het VK. Met name de voorstellen van de Sir Donald Brydon bieden een waardevolle leidraad. Brydon stelt een herdefinitie en een herinrichting van het audit beroep

(‘a new audit profession’) voor, gebaseerd op nieuwe ‘principles of corporate auditing’ en een voor gebruikers zo informatief mogelijke verklaring. Voorwaarde is de ontwikkeling van een framework voor alle vormen van corporate reporting (financieel en of andere informatie). De projectgroep is daarnaast voornemens om principes als geheimhouding of vertrouwelijkheid te evalueren in de context van gewijzigde maatschappelijke opvattingen rond verantwoording en transparantie.

De projectgroep is gericht op het entameren van debat en op basis hiervan het verstrekken van aanbevelingen, via de beroepsorganisatie, aan nationale en internationale wet en regelgevers.

Verantwoordelijk lid stuurgroep: Marc Hoogeboom

4. TRANSPARANTIE EN VERANTWOORDING

Dit project moet het inzicht in de prestaties van de sector verbeteren. De afgelopen jaren is er al een publiek Accountancy Dashboard gerealiseerd, dat onder andere de uitkomsten van interne en externe reviews toont, inspanningen op het gebied van fraude en data over samenstelling en prestaties van de sector. Dit project wordt voortgezet zodra de uitkomsten van het project Audit Quality Indicators (AQIs) van de kwartiermakers – naar verwachting voorjaar 2021 – duidelijk zijn. Daarop zal dan zoveel mogelijk worden aangesloten.

Verantwoordelijk lid Stuurgroep: Agnes Koops

5. KWALITEITSGERICHTE CULTUUR

Met dit project willen we bevorderen dat:

- Kantoorbesturen planmatig sturen op continue kwaliteitsverbetering binnen hun organisaties
- De besturen voorbeeldgedrag tonen en besluiten nemen die in lijn zijn met een kwaliteitsgerichte cultuur en het publieke belang;
- Dat de externe accountants en de medewerkers steun ervaren bij het realiseren van een kwaliteitsgerichte cultuur;
- Accountants verbeteren in het leren van fouten en het omgaan met werkdruk.

De nog te vormen projectgroep zal zich richten op een duurzame verankering van de kwaliteitsgerichte cultuur en daarbij veranderkundige kennis en ervaring betrekken. Tevens zal ze de rol van de accountantopleidingen meenemen. De projectgroep zal divers van samenstelling zijn: bestuurders, young profs en experts.

Verantwoordelijke lid Stuurgroep: Roland Ogink

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E nba@nba.nl
I www.nba.nl

